

ÅRSRAPPORT TIL HØGSKOLESTYRET

FRA

KLAGENEMNDA

VED

HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

*Klagenemndas virksomhet
år 2006*

1. OPPNEVNING OG MANDAT

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag ble opprettet av høgskolestyret 21. desember 1995, i medhold av §§ 24 og 25 i daværende utgave av lov om universiteter og høyskoler. Etter fullmakt fra styret har nemndas medlemmer vært oppnevnt av rektor, etter forslag fra avdelingene og fra Studentparlamentet. Medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnes for tre år, med unntak av studentrepresentantene, som oppnevnes for ett år av gangen.

Klagenemndas mandat er fastlagt av høgskolestyret i desember 1996, med endringer vedtatt i styremøte i mars 2003 og i september 2006. I sistnevnte sak (sak 058/2006) ble avgjørelsesmyndigheten i saker som angår skikkethet, delegert fra styret til klagenemnda. En slik delegasjon er hjemlet i universitets- og høyskoleloven § 4-10, jf. forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, § 11. Gjeldende mandat for nemnda er vedlagt årsrapporten.

Foreliggende årsrapport gjelder for klagenemndas virksomhet i år 2006.

2. SAKSBEHANDLING

All klagebehandling skal følge de overordnede prinsipper iflg. forvaltningsloven. Universitets- og høyskoleloven har en del særbestemmelser om saksbehandlingen for vedtak som fattes med hjemmel i denne loven. I slike tilfeller skal universitets- og høyskolelovens bestemmelser følges.

De fleste sakene til klagenemnda oversendes fra en avdeling og er signert av dekan. En klage skal først gå via underinstansen, som vurderer om det opprinnelige vedtaket skal gjøres om, eller om det opprettholdes, slik at klagen skal videre til klagenemnda. Klagenemndas sekretær går gjennom saken og utarbeider forslag til saksnotat. Saksnotat med underlagsdokumenter sendes medlemmene forut for møte i nemnda. Vedtaksbrev og endelig saksnotat sendes de aktuelle partene (normalt student og avdeling). Protokoll fra møte i klagenemnda sendes medlemmene, varamedlemmene og arkiveres i ePhorte med tilgang fra ledelsen.

Klagenemndas vedtak er endelig og kan ikke påklages. Klager kan kun anmode om ny behandling grunnet nye opplysninger i saken. Vedtak i forbindelse med fusk/forsøk på fusk og vedtak i skikkethetssaker kan likevel påklages. Tidligere gikk slike klager til departementet, men fra 2006 er det opprettet et nasjonalt klageorgan for behandling av disse klagesakene. Nemnda består av 7 medlemmer. Sekretariatet er lagt til Samordna opptak (SO).

3. SAMMENSETNING AV KLAGENEMNDA

Klagenemnda har i år 2006 hatt følgende medlemmer og varamedlemmer:

Leder:

tingrettsdommer Marianne Fallan Kristensen

Vara:

seniorrådgiver, cand. jur. Gunvor Øien Løge

Medlemmer for tilsatte:

*høgskolelektor Rolf E. Petersen, AFT
førsteaman. Åse Strand, AMMT*

Varamedlemmer for tilsatte:

*høgskolelektor Oddmar Iversen, AHS
førsteaman. Randi Hammervold, TØH*

Studentmedlemmer:

01.01.06 - 31.07.06

student Erik Strøm Hansen, AITeL
 ” *Mikael Strand,* ”

01.08.06 - 31.12.06

student Eva Fredriksen, AHS
 ” *Anita Nordtømme Weiseth, AMMT*

Vara for studentmedl.:

student Mikal Elden, AHS
 ” *Amund Østvold, AITeL*

student Linda Venge Larsen, ALT
 ” *Dina von Heimburg, AHS*

Rådgiver Leif Ingar Finborud ved SFS, Høgskoleadministrasjonen har vært fast sekretær siden nemnda ble opprettet.

Funksjonsperioden for nåværende klagenemnd gjelder til 31.07.2007.

4. OMFANGET AV SAKER, TYPE SAKER OG AVGJØRELSER

Klagenemnda har ikke faste møtedatoer, men kalles inn så snart det foreligger saker, normalt behandles flere saker pr. møte. I år 2006 har nemnda behandlet 27 enkeltsaker, fordelt på i alt 10 møter. Med ett unntak har alle nemndas vedtak vært enstemmige.

Nedenstående tabell viser oversikt over antall saker pr. år fremmet for klagenemnda og resultatet av behandlingen.

År	1999	2000	2001	2002	2003 ^{*)}	2004 ^{*)}	2005 ^{*)}	2006 ^{*)}
Antall saker	12	10	17	24	25	24	26	27
Antall medhold	1	3	4	4	5	2	2	5
% medhold	8	30	24	17	20	8	8	19

^{*)} Inkluderer også saker som angår fusk/forsøk på fusk. ” Medhold ” i tabellen er sett i forhold til om avgjørelsen er fullt ut i studentens favør.

Som tabellen viser, har antall saker til klagenemnda vært omkring 25 enkeltsaker de siste årene. Økningen som skjedde etter år 2000, har en klar sammenheng med at mandatet er blitt utvidet. Fra år 2001 fikk nemnda ansvaret for å behandle klager knyttet til søknader om opptak på grunnlag av realkompetanse, og fra 2003 saker om fusk/forsøk på fusk ved eksamen. Til nå har klagenemnda ikke hatt noen saker innen skikkethet, som ble delegert til klagenemnda fra høsten 2006.

I de fleste av sakene har studenten ikke fått medhold, dvs. at i klagesaker har klagen ikke blitt til tatt til følge, og i saker angående fusk/forsøk på fusk har vedtaket vært annullering av prøve, eventuelt også midlertidig utestenging. I 2006 var det 5 tilfeller, dvs. klart flere enn i de to foregående årene, hvor studenten fikk medhold i klagen. I noen få tilfeller har klagenemnda utsatt en sak og sendt den tilbake til avdelingen og bedt om nye opplysninger eller nærmere redegjørelse for forhold som nemnda fant å kunne angå saken.

Klagenemnda har fått inn saker fra fleste avdelingene, men med en klar overvekt fra ALT, jf. nedenstående tabell. Saksfordelingen avdelingene imellom kan svinge noe fra år til år, men det har vært normalt at utdanninger med praksisstudier avstedkommer flest klagesaker.

Avd.	ALT	AHS	TØH	Opptaksktr.	AFT	ASP	AITeL	AMMT	Sum
Ant. saker	12	3	3	3	2	2	1	1	27

De sakene klagenemnda har behandlet i år 2006, har vært av følgende kategorier (listet opp i rekkefølge etter antall saker):

- Klage på formelle feil ved eksamen eller sensur, 8 saker
- Saker angående fusk/forsøk på fusk ved eksamen, 5 saker
- Klage i forbindelse med opptak til studier som ikke omfattes av samorda opptak (opptak på grunnlag av realkompetanse, opptak til videreutdanninger, opptak som privatist), 4 saker
- Klage på avslag om å få gå opp til eksamen (pga ikke oppfylt arbeidskrav, ikke korrekt oppmelding, eller som følge av antall tidligere forsøk), 4 saker
- Klage etter avslag om oppflytting til høyere årskurs (egne studenter) og direkte overgang (fra andre høyskoler), 2 saker
- Klage i forbindelse med praksisstudier (eks. angående praksisplass, praksisoppfølging, vurdering), 2 saker
- Klage på avslag om særordning/tilrettelegging av eksamen, 2 saker

Det at klager på formelle feil ved eksamen og saker som angår fusk/forsøk på fusk, er av de hyppigst forekommende sakene til klagenemnda, er verken uventet eller uvanlig statistisk sett.

Etter det store oppsvinget i avdekket fusk ved mappeeksamener studieåret 2003-2004, har antall saker av denne typen gått betydelig tilbake. Bedre informasjon til studentene om reglene for kildehenvisninger og om konsekvensene av å bryte reglene antas å ha hatt betydning i denne sammenheng. I 2006 var tre av fuskesakene relatert til mapper, mens de øvrige to gjaldt tradisjonell skriftlig skoleeksamen. Klagenemndas vedtak i de fem sakene var at i to av tilfellene ble reaksjonen annullering av eksamen, i to tilfeller både annullering og utestenging i opptil 1 år, mens én sak som angikk mappeeksamen, ble sendt tilbake til avdeling med anmodning om nærmere utredning. Denne saken kom ikke tilbake til klagenemnda. Avdelingen valgte å trekke anklagen om fusk og sendte eksamensbesvarelsen til sensur. Ingen av de fire sakene som innebar sanksjoner, ble påanket til departementets klageorgan.

5. RETTSSAKER

Høgskolen har vært involvert i to rettssaker i 2006, etter vedtak i klagenemnda. Stevning i begge disse sakene skjedde i 2005, og de ble også omtalt i forrige årsrapport. Her følger en oppsummering av sakene og utfall:

Sak 1: Stevning for Trondheim tingrett etter at klagenemnda hadde gitt en student medhold i formelle feil i forbindelse med praksis ved AHS.

Det spesielle i saken var at studenten fikk anledning til å bytte praksisplass underveis ”for å få anledning til å vise sitt potensiale”. I en slik situasjon er det vanskelig å følge de normale varslingsrutiner iflg. reglementet. Klagenemnda mente imidlertid at studenten ble for dårlig varslet forut for endelig sensurvedtak, og at det således var begått formell feil.

I stevningen ble det påstått at studenten hadde rett til et nytt sensorvedtak etter at klagenemnda fattet sitt vedtak. Videre ble det hevdet at klagenemnda brøt forvaltningsloven ved å avvise ny klage, etter at avdelingen ga studenten tilbud som klagenemnda mente var i samsvar med fattet vedtak. Tilbudet var å få fullføre studiet som om praksis var bestått, og deretter ta ny praksis som et nytt første gangs forsøk.

Saken var oppe i Trondheim tingrett i februar 2006. I slike saker er regjeringsadvokaten Statens prosessfullmektig, mens høgskolen stilte med partsrepresentant (her klagenemndas sekretær) og vitner (her programansvarlig ved utdanningen og ekstern praksisveileder).

Staten v/Høgskolen i Sør-Trøndelag tapte i tingretten, men anket til lagmannsrett. Et hovedpunkt i ankegrunnlaget var at tingretten ikke vurderte betydningen av universitets- og høgskolelovens særbestemmelser om klage og konsekvenser i tilfelle formelle feil ved eksamener som ikke har etterprøvbare dokumenter.

Rettsforhandlingene i lagmannsretten fant sted 9. og 10. november 2006, med domsslutning 8. desember. Her ble høgskolen frifunnet på alle punkt, inklusive erstatningskravet. Studenten ble således dømt til å betale saksomkostninger for lagmannsretten, mens begge partene skal dekke hver sine saksomkostninger for tingretten. Studenten v/prosessfullmektigen har anket lagmannsrettens dom til høyesterett. Saken befinner seg pr. dato i høyesteretts kjæremålsutvalg.

Sak 2. Stevning etter vedtak om annullering av eksamen og midlertidig utestenging grunnet fusk/forsøk på fusk ved eksamen

Klagenemnda behandlet sak om fusk/forsøk på fusk i mars 2005. Dette gjaldt to studenter ved lærerutdanningen, som i sin eksamensmappe hadde kopiert noen artikler fra internett uten å oppgi kildene. Vedtaket ble annullering av eksamen og utestenging for resten av vårsemesteret. Studenten v/advokat påklaget vedtaket. Departementet som da var klageinstans, opprettholdt høgskolens vedtak.

På vegne av den ene studenten ble Staten så stevnet for Oslo tingrett, med krav om at vedtaket ble ugyldiggjort og at studenten skulle få erstatning. Hovedargumentet iflg. stevningen var at studenten hadde hatt særlig stort arbeidspress dette studieåret og derfor ikke hadde handlet grovt uaktsomt ved å utelate kildereferanser.

Saken var oppe i Oslo tingrett 8. og 9. mai 2006 med regjeringsadvokaten som prosessfullmektig for Staten, som partsrepresentant stilte jurist fra departementet, og som innkalte vitner for staten møtte faglærer og klagenemndas sekretær. Staten ble frifunnet på alle punkter, og dommen ble ikke påanket.

6. AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Klagenemnda har som vanlig stilt fulltallig (med medlem eller varamedlem) til de aller fleste møtene.

I januar 2006 ga Kunnskapsdepartementet ut en veiledning i behandling av klagesaker ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler (rundskriv F005-06). Dette er et informativt dokument til støtte for klagenemndas arbeid.

Studentenes Landsforbund (STL) arrangerte i september 2006 et dagseminar spesielt rettet mot nye studentrepresentanter i klagenemndene ved høyskolene. Fra HiST stilte begge medlemmene valgt fra 01.08.06. Temaene tatt opp på seminaret ble belyst av jurist fra KD og HiSTs klagenemndasekretær.

Det skal oppnevnes ny klagenemnd fra 01.08.2007. Avdelingene vil få anledning til å komme med forslag på medlemmer/varamedlemmer fra de tilsatte, før rektor oppnevner. Når det gjelder leder og nestleder, vil HiST som tidligere prøve å få samordnet dette med NTNU. Dette kommer begge institusjonene til gode, da det bygges opp et videre erfaringsgrunnlag i nemnda enn om institusjonene har hver sine ledere.

Klagenemnda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

12.03.2007

Marianne Fallan Kristensen (sign.)
leder av klagenemnda

Leif Ingar Finborud
sekretær i klagenemnda

Vedlegg: Mandat for klagenemnda, vedtatt 05.12.96 m/senere endringer

MANDAT FOR KLAGENEMNDA VED HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Vedtatt av høgstulestyret 05.12.96, HS-sak 86/96. Endret ifølge KUF-rundskriv F-55-00 dat. 18.12.00 og av høgstulestyret 19.03.03, HS-sak 024/2003.

Oppdatert i samsvar disposisjonsmessige endringer i universitets- og høgstulelovens kapitteinndeling.

1. Klagenemnda ved Høgstolen i Sør-Trøndelag er opprettet etter vedtak i Det regionale Høgstulestyret (24.06.94) og i Høgstulestyret (21.12.95).
2. Klagenemndas sammensetning er i henhold til lov om universiteter og høgstoler, § 5-1.
3. Høgstulestyret delegerer til klagenemnda å behandle og avgjøre klager i følgende saker:
 - Klage på avgjørelser om opptak til de studier ved høgstolen som ikke omfattes av sentralt opptak og således skal avgjøres av andre organer, og klage i forbindelse med opptak på grunnlag av realkompetanse
 - Klage på avslag om oppflytting til høyere årskurs eller direkte opptak til disse
 - Klage på avslag om å få gå opp til eksamen
 - Klage over formelle feil ved eksamen eller eksamenssensur
 - Klage i forbindelse med godkjenning av kurs, fag eller praksis som inngår i studiet
 - Klage over avgjørelse om dispensasjon eller fritak fra eksamen eller prøve, unntatt dispensasjonssaker av prinsipiell art
 - Klage i forbindelse med valg av representanter og ombud ved høgstolen
 - Saker om annullering av eksamen og prøve i henhold til universitets- og høgstuleloven § 4-7, første og annet ledd og saker om utestenging i henhold til samme lov § 4-8 tredje ledd
 - Saker om ikke skikkethet og om utestenging etter § 11 i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.